

**SĂN BẮT CHIM BẤT HỢP PHÁP
TẠI KHU DỰ TRỮ SINH QUYỂN
ĐỒNG BẰNG SÔNG HỒNG**

Về WILDACT

Trung tâm hành động vì động vật hoang dã WildAct là một tổ chức phi lợi nhuận, phi chính phủ địa phương có trụ sở tại Hà Nội, Việt Nam và được thành lập từ năm 2015. Mục đích của chúng tôi là để truyền cảm hứng và trao quyền cho xã hội và các cá nhân cùng tham gia vào các hoạt động bảo tồn tài nguyên thiên nhiên và sinh cảnh, dựa trên các bằng chứng khoa học.

www.wildact-vn.org
25, Ngách 211/1, Khương Trung,
Thanh Xuân, Hà Nội,
Việt Nam.

Gợi ý trích dẫn:
WildAct. 2021. Illegal bird hunting in the
Vietnamese Red River Delta Biosphere.

TÓM TẮT BÁO CÁO

Chim di cư ở Việt Nam đang bị săn bắt quá mức để đáp ứng nhu cầu tiêu thụ thịt chim. Do đó, ước tính chính xác mức độ đe dọa là rất quan trọng để đảm bảo các hành động bảo tồn lâu dài và hiệu quả. Mục đích chính của nghiên cứu này là cung cấp sự hiểu biết về các mối đe dọa hiện tại mà các loài chim di cư đang phải đối mặt trong Khu dự trữ sinh quyển châu thổ sông Hồng. Mục đích thứ hai là tìm hiểu thái độ, kiến thức, hành vi và động lực của thợ săn chim đối với các loài chim di cư. Chúng tôi đã tiến hành khảo sát 98 line-transect và phỏng vấn 126 thợ săn và chuyên gia về chim ở hai tỉnh Ninh Bình và Thái Bình. Kết quả của khảo sát cho thấy rằng săn bắt chim là một thực tế phổ biến ở cả hai tỉnh, với bẫy lưới là thiết bị phổ biến nhất được sử dụng bởi thợ săn. 1300 tấm lưới đã được tìm thấy, với tổng chiều dài hơn 139km.

Dụng cụ săn chim rẻ, dễ kiếm và người đi săn không phải đầu tư nhiều thời gian cho hoạt động săn bắn. Vì hầu hết thợ săn là nam giới và theo đạo Công giáo, chúng tôi khuyến nghị cần có các hành động để cải thiện việc thực thi pháp luật và hợp tác với các nhà lãnh đạo Công giáo để đảm bảo sự sống còn của các loài chim di cư.

GIỚI THIỆU

Việt Nam nằm trong điểm nóng đa dạng sinh học Ấn-Miến, và quốc gia này cũng tạo nên phần trung tâm của Đường bay Đông Á-Châu Úc (EAAF). Bốn loài bị đe dọa nghiêm trọng nhất được biết đến từ Khu dự trữ sinh quyển châu thổ sông Hồng là Chim rẽ mỏ thìa *Calidris pygmaea* (CR), Cò thìa mặt đen *Platalea minor* (EN), Mòng biển mỏ ngắn *Larus saundersi* (VU) và Cò trắng Trung Quốc *Egretta eulophotes* (VU), là những loài chủ chốt của đường bay EAAF, và chúng đều đang bị đe dọa do mất môi trường sống và săn bắn.

Săn bắn là áp lực phổ biến nhất đối với các khu vực bảo tồn chim quan trọng của Việt Nam (IBA), tuy nhiên ít người biết về động lực của thợ săn và hiểu biết của họ về các hoạt động bảo tồn chim (VietNature, 2016).

Dự án này là bước đầu tiên trong cam kết dài hạn của WildAct nhằm giảm bớt áp lực của những mối đe dọa các loài chim di cư, thông qua sự tham gia của cộng đồng và tăng cường các nỗ lực thực thi pháp luật. Báo cáo này nhằm mục đích:

Nhận dạng điểm nóng săn bắn

và hiểu áp lực săn bắn ở Khu Dự Trữ Sinh Quyển Đồng bằng sông Hồng (ĐBSH) ở miền Bắc Việt Nam

Tìm hiểu động cơ săn bắn

các chiến lược, kỹ thuật săn bắn cũng như sở thích của thợ săn, để xác định cơ hội ngăn chặn và giảm thiểu các mối đe dọa đối với các loài chim di cư.

Chia sẻ bài học

cho các bên liên quan để hỗ trợ và cung cấp thông tin cho các hoạt động thực thi và bảo tồn trong tương lai.

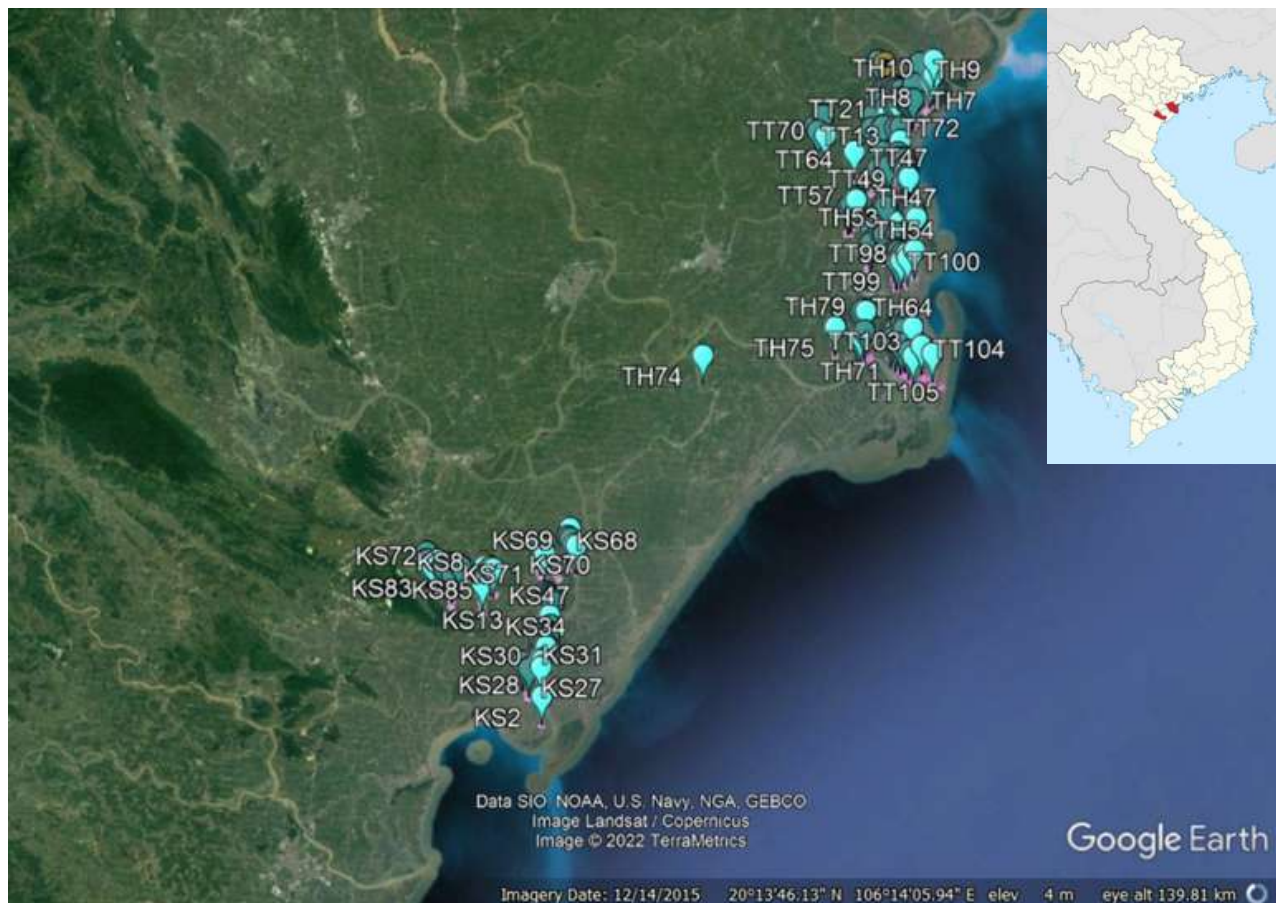

PHƯƠNG PHÁP

Thời gian và địa điểm

Dự án thực hiện từ tháng 10 đến tháng 11 năm 2021. Địa điểm nghiên cứu của chúng tôi là các tỉnh Thái Bình, Ninh Bình và Nam Định. Khu vực này là nơi sinh sống của khoảng 130.000 người, trải rộng trong số 100 xã trong sáu huyện trực thuộc tỉnh nơi có sông Hồng

chảy qua, như Thái Thụy, Tiền Hải, Giao Thủy, Hải Hậu, Nghĩa Hưng và Kim Sơn (UNESCO, 2007). Tuy nhiên, do dịch Covid19 tại Việt Nam nên nhóm nghiên cứu không thể đến khảo sát tại tỉnh Nam Định.

Hình 1: Bản đồ các điểm nghiên cứu ở Ninh Bình và Thái Bình, hiển thị vị trí các bẫy đã được xác định

Khảo sát bẫy

Khảo sát cường độ bẫy được thực hiện bằng phương pháp transect line. Các transect đã được chọn trước khi khảo sát bằng Google Map, với chiều dài trung bình là 1,2km. Do mặt bằng thoáng, cuộc khảo sát được thực hiện bằng xe máy di chuyển với tốc độ 10km/giờ, với một người lái xe và một quan sát viên. Khi không thể di chuyển bằng xe (ví dụ như trên bãi bồi), nhóm đã tiến hành khảo sát bằng cách đi bộ. Bất kỳ lần phát hiện lưới nào cũng ghi lại các thông tin: số lượng bẫy, loại bẫy, số đo bẫy lưới (chiều cao, chiều rộng và chiều dài), và số lượng chim bị bắt làm chim mồi. Nếu không thể đo lưới (khi lưới được dựng ở giữa ao), các khảo sát viên ghi lại số đo ước tính.

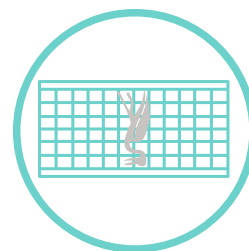
Phỏng vấn

Các cuộc điều tra phỏng vấn được sử dụng để xác định động lực săn bắn. Trước khi phỏng vấn, người phỏng vấn tự giới thiệu mình là nhà nghiên cứu (và/hoặc trợ lý của nhà nghiên cứu) và họ muốn phỏng vấn một số câu hỏi chung về các loài chim di cư. Người được phỏng vấn được cho biết rằng sự tham gia của họ là tự nguyện và họ có thể từ chối trả lời bất kỳ câu hỏi nào hoặc dừng cuộc phỏng vấn bất cứ lúc nào. Những người được phỏng vấn trả lời những câu hỏi liên quan đến kiến thức của họ về các loài chim di cư, ý kiến của họ về luật và chính sách bảo tồn loài chim, tiếp theo là câu hỏi theo phương pháp False Consensus Bias (FCB) để ước tính tỷ lệ săn bắt chim và cuối cùng là câu hỏi trực tiếp. Trung bình, cuộc phỏng vấn mất khoảng 30 - 40 phút để hoàn thành.

Trong phần FCB, người được phỏng vấn ước tính về số lượng những người họ biết tham gia săn bắn chim di cư trong 2 năm qua. Họ được chọn sáu danh mục khác nhau, từ 0%, 1-30%, 31-50%, 51-70%, 71-90%, 91-100%.

FCB hoạt động dựa trên lý thuyết những người thực hiện một số hành vi nhất định có xu hướng tin rằng những người khác có nhiều khả năng sẽ hành xử giống họ, do đó những người được hỏi sẽ đưa ra ước tính cao hơn về số người xung quanh họ cũng tham gia vào hành vi đó (Ross et al, 1977).

Để phân tích dữ liệu thu được từ phương pháp FCB, chúng tôi đã đếm số lượng danh mục được người trả lời lựa chọn. Danh mục được người trả lời chọn nhiều nhất được sử dụng làm ước tính mức độ phổ biến.

Bẫy lưới thường được sử dụng bởi thợ săn, thường được làm từ nylon hoặc polyester, cột giữa hai đầu cọc.

TẦN SUẤT BẦY

Tổng cộng 98 transect line đã được thực hiện ở cả hai tỉnh. Tổng chiều dài transect tại Ninh Bình là 53,6km và Thái Bình là 88,2km. Chiều dài trung bình của transect là 1,96 km ở Ninh Bình và 1,26 km ở Thái Bình. 183 chim mồi được phát hiện ở khu vực bầy chim tại 2 tỉnh.

760 bầy được quan sát thấy ở Ninh Bình và 821 bầy được ghi nhận ở Thái Bình. Các bầy được quan sát từ 0 - 100m tính từ đường cắt ngang, do độ bằng phẳng của khu vực nghiên cứu. Độ dài của bầy lưới ở Ninh Bình lên đến 94.10km và ở Thái Bình là 45.60km.

Hình 2: Hình ảnh của bẫy lưới và những chú chim dính bẫy. (a): Đường bẫy lưới ở Ninh Bình. (b): Cò lửa (*Ixobrychus sinensis*) tìm thấy ở Thái Bình. (c): Manh miến điện (*Anthus rufulus*) chết ở Ninh Bình. (d): Vạc (*Nycticorax nycticorax*) dùng làm mồi tại một điểm săn bắn ở Ninh Bình.

KẾT QUẢ PHỎNG VẤN

Xã hội học

Tổng số 126 người đã và đang săn bắt và buôn bán chim đã được phỏng vấn (Ninh Bình n = 63, Thái Bình n = 63). Đa số người được hỏi là người dân địa phương (Ninh Bình: 100%, n = 63/63; Thái Bình: 98,41%, n = 62/63) và đã sinh sống tại tỉnh từ khi được sinh ra (Ninh Bình: 88,89%, n = 56 / 63; Thái Bình: 77,78%, n = 49/63).

Trong số những người được hỏi, chỉ có 6,34% (n = 4) người ở Ninh Bình và 9,52% (n = 6) ở Thái Bình không phải là thợ săn chim, nhưng có hiểu biết về săn bắn và/hoặc buôn bán chim. 17,69% dân số ở Ninh Bình theo đạo Công giáo, trong đó ở Thái Bình là 6,2% (Ninh Bình gov.2015; Đài PT&TH Thái Bình, 2019). Thông tin nhân khẩu học của những người tham gia phỏng vấn được tóm tắt trong Bảng 1.

Bảng 1: Thông tin nhân khẩu học của người tham gia phỏng vấn từ tỉnh Ninh Bình và Thái Bình, Việt Nam

	NINH BÌNH (n=63)	THÁI BÌNH (n=63)
Giới tính		
Nam	77.78% (n=49)	73.01% (n=46)
Nữ	22.22% (n=14)	26.98% (n=17)
Tuổi trung bình	49.3 24-74	52.3 21-78
Nghề nghiệp chính	Làm nông (63.5%, n=40)	Làm nông (73.0%, n=46)
Tôn giáo chính	Công giáo (83.5%, n=52)	Công giáo (61.9%, n=39)

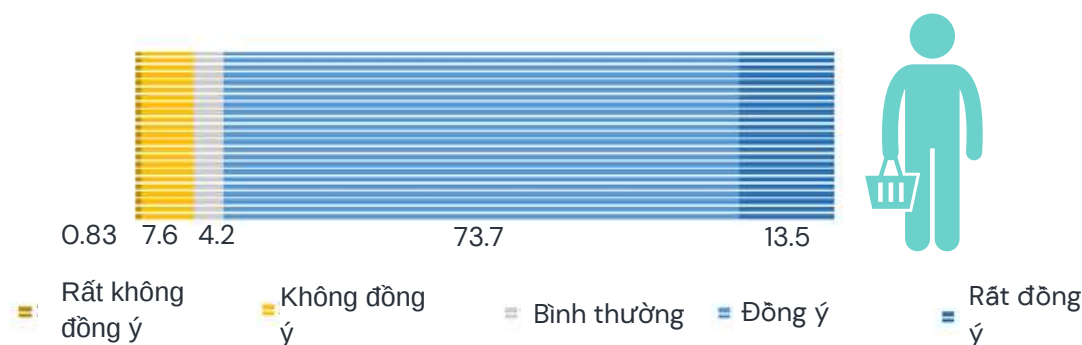
Thái độ và kiến thức

Những người được phỏng vấn đến từ Ninh Bình và Thái Bình có quan điểm tương tự về việc săn bắt chim. Ví dụ, đa số người được hỏi ở mỗi tỉnh không đồng ý việc săn chim là

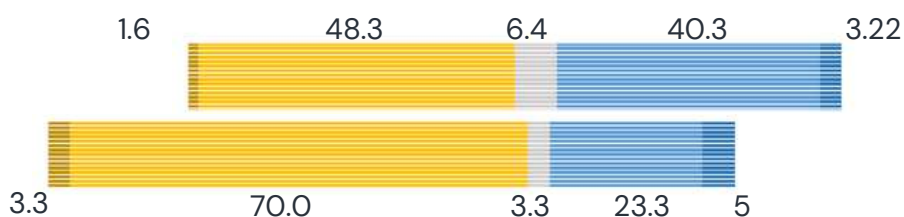
việc dễ kiếm tiền, nhưng họ cho rằng các thiết bị săn bắn rất dễ mua và dễ tìm người muốn mua chim (Biểu đồ 3).

87.3%

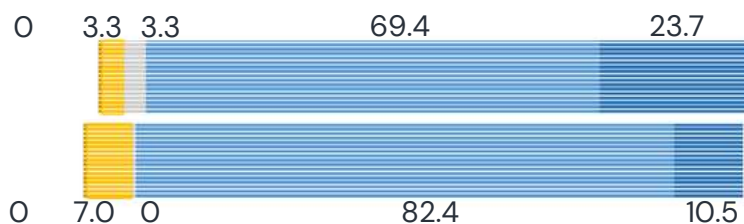
đồng ý và rất đồng ý rằng rất dễ tìm được người mua thịt chim

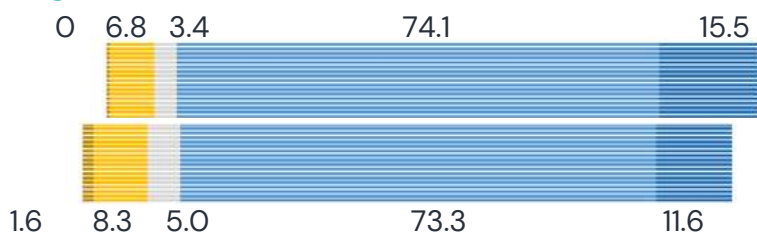
Thật dễ kiếm tiền từ việc săn chim

Rất dễ mua dụng cụ săn chim

Thật dễ tìm người muốn mua chim

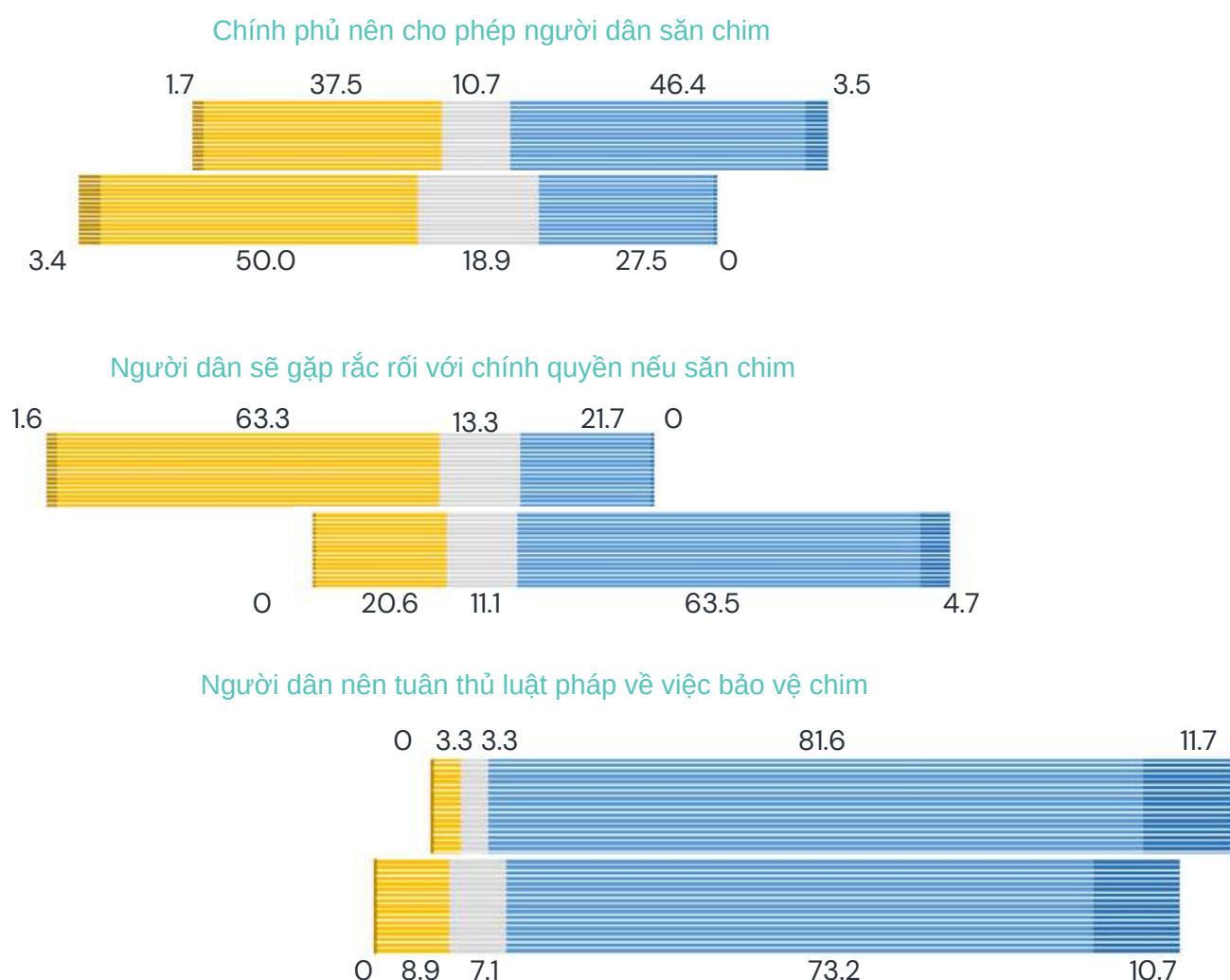

Hình 3: Niềm tin và thái độ của người được khảo sát ở Ninh Bình và Thái Bình đối với việc săn bắt chim theo tỷ lệ phần trăm, từ “Rất không đồng ý” (màu cam đậm) đến “Rất đồng ý” (màu xanh lam đậm).

Thanh trên tượng trưng cho Thái Bình, thanh dưới tượng trưng cho Ninh Bình.

Thái độ của những người được phỏng vấn ở Ninh Bình và Thái Bình khác nhau đối với câu mệnh đề "Chính phủ nên cho phép người dân săn chim". Một số người cho rằng các loài chim, đặc biệt là họ diệc, đã phá hủy ruộng lúa của họ và do đó họ nên được phép bảo vệ ruộng của mình bằng cách săn bắt chim.

Tại Ninh Bình, 63,49% người được phỏng vấn đồng ý rằng người dân sẽ gặp rắc rối với chính quyền nếu bị phát hiện săn bắt chim, nhưng chỉ 20,62% ở Thái Bình đồng ý với nhận định này. Điều này có thể do gần đây, Chi cục Kiểm lâm tỉnh Ninh Bình đã rất tích cực trong công tác tuần tra và tháo gỡ bẫy chim trên địa bàn tỉnh (Công An Ninh Bình, 2021).

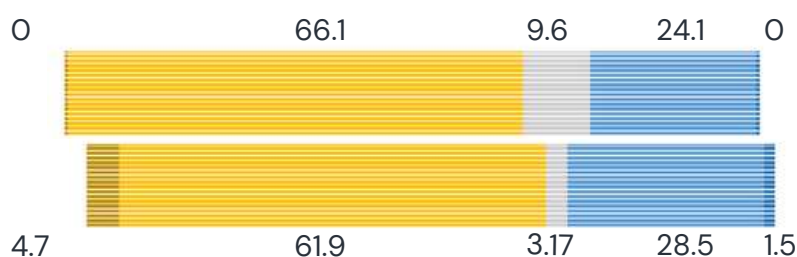
Hình 4: Niềm tin và thái độ của người được phỏng vấn ở Ninh Bình và Thái Bình đối với luật pháp và chính sách trong việc bảo vệ chim theo tỷ lệ phần trăm, từ “Rất không đồng ý” (màu cam đậm) đến “Rất đồng ý” (màu xanh lam đậm). Thanh trên tượng trưng cho Thái Bình, thanh dưới tượng trưng cho Ninh Bình.

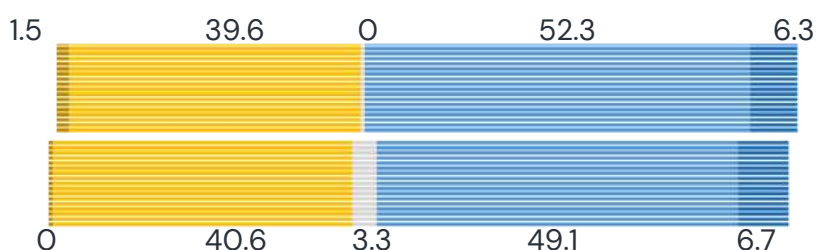
Hầu hết những người được phỏng vấn ở cả Ninh Bình và Thái Bình không cho rằng săn bắt chim là một phần quan trọng trong văn hóa của họ, nhưng họ đồng ý rằng người dân địa phương có ăn thịt chim và cho rằng săn bắt chim là một hoạt động bình thường (Hình 5).

Điều thú vị là trong các cuộc phỏng vấn, một số người nói rằng họ “không ăn thịt chim” thừa nhận họ đã ăn thịt chim họ diệc, nhưng họ lại không coi họ diệc là chim.

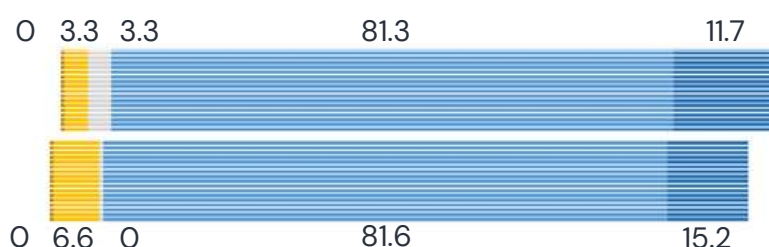
Săn bắn chim là một phần quan trọng trong văn hoá của tôi

Đại đa số người dân trong làng ăn thịt chim

Đại số người dân ở đây cho rằng việc săn bắn chim là việc bình thường

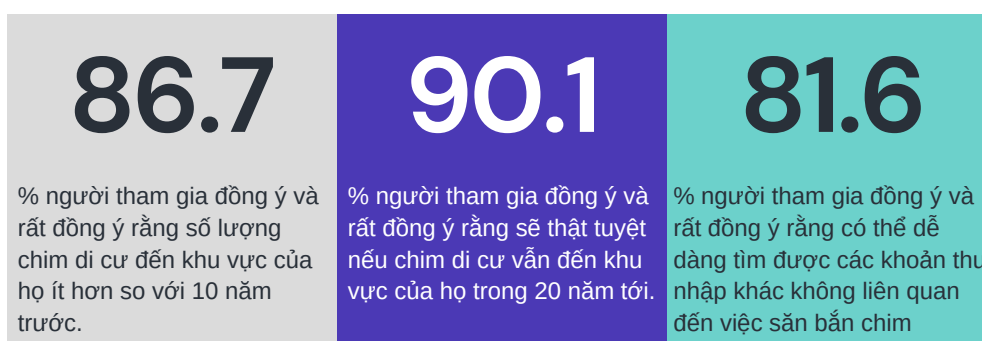
Hình 5: Niềm tin và thái độ của người được phỏng vấn ở Ninh Bình và Thái Bình đối với văn hóa và thực hành săn bắt chim theo tỷ lệ phần trăm, từ “Rất không đồng ý” (màu cam đậm) đến “Rất đồng ý” (xanh lam đậm).

Thanh trên tượng trưng cho Thái Bình, thanh dưới tượng trưng cho Ninh Bình.

Hầu hết những người được phỏng vấn ở cả hai tỉnh đều đồng ý với nhận định rằng số lượng chim di cư đến khu vực của họ ít hơn so với 10 năm trước. Họ nghĩ rằng sẽ nếu các loài chim vẫn di cư đến khu vực này trong tương lai sẽ thật tốt, và dễ tìm được

thu nhập từ việc khác không liên quan đến việc săn bắt chim.

Đây có thể là cơ hội tuyệt vời cho kế hoạch hành động bảo tồn chim di cư.

Sở thích săn bắn

Thợ săn ở Ninh Bình đã săn bắt từ khi họ chưa đến 20 tuổi (36,5%, n = 23); trong khi ở Thái Bình, thợ săn bắt đầu săn ở độ tuổi từ 41 - 50 (26,98%, n = 17) (Hình 6). Trong số những người được hỏi, 7,93%, n = 5/63 là người từng đi săn ở Ninh Bình và 17,46%, n = 11/63 là ở Thái Bình nhưng không còn săn bắn nữa. Những người được phỏng vấn còn lại là những người vẫn đang săn chim.

Theo những người được hỏi, 80,59% thợ săn chim ở Ninh Bình và 78,79% thợ săn ở Thái Bình là người dân địa phương. Những người được hỏi cũng ước tính rằng 40% (n = 22/55) thợ săn ở Ninh Bình và 52% (n = 22/42) thợ săn ở Thái Bình là thợ săn chuyên nghiệp (những người đầu tư tiền bạc và thời gian để đi săn như nguồn thu nhập chính của họ) . 80% người tham gia (n = 44/55) ở Ninh Bình cũng ước tính rằng thợ săn bên ngoài (những người đến từ các tỉnh khác nhau) săn được nhiều chim hơn người dân địa phương, trong khi người ở Thái Bình cho rằng thợ săn trong và ngoài tỉnh săn được số lượng tương đương (địa phương: 50,95%, n=27; người ngoài: 49,05%, n=26).

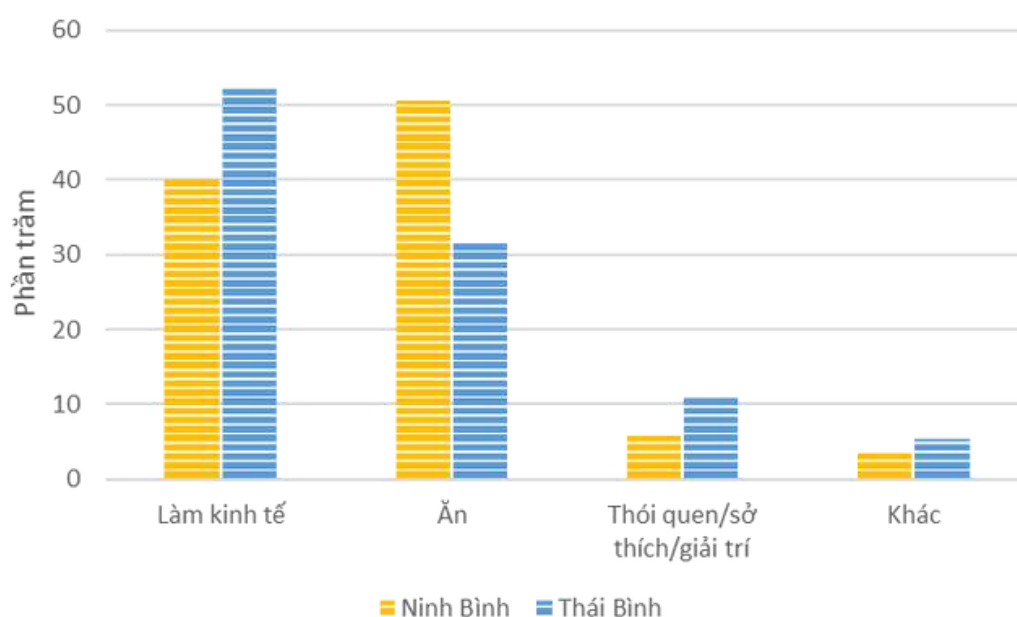

50,58% (n = 43) người được phỏng vấn ở Ninh Bình cho biết họ chủ yếu đi săn để bổ sung thức ăn (không nhất thiết là do khan hiếm thực phẩm, mà là do sở thích, thói quen ăn thịt chim). Người được hỏi ở Thái Bình (52,17%, n = 48) cho biết rằng họ săn để thêm thu nhập. 5,88% người trả lời họ săn như thú vui (n = 5) ở Ninh Bình và 10,86% (n = 10) ở Thái Bình.

Vì hầu hết người được hỏi là người dân và đi săn trong ngày (Ninh Bình: 90,47%, n=57; Thái Bình: 87,30%, n=55), chỉ một số ít thợ săn ở lại địa điểm săn từ 1-5 ngày (Ninh Bình: 3,17%, n=2; Thái Bình: 1,58%, n=1). Họ đi bộ (Ninh Bình: 49,20%, n=31; Thái Bình: 39,68%, n=25), sử dụng xe đạp và xe máy (Ninh Bình: 39,68%, n=25; Thái Bình: 58,73%, n=37) là phương tiện rất phổ biến,

chỉ có 3 người được hỏi (2 Ninh Bình, 1 Thái Bình) cho biết họ sử dụng ô tô để đi săn. Họ cũng không phải đầu tư quá nhiều thời gian để đi săn vì đa số người được hỏi ở Ninh Bình (96,82%, n=61/63) và Thái Bình (96,55%, n= 56/58) dành dưới 1 giờ để di chuyển đến các địa điểm săn bắn.

Phần lớn người được hỏi ở cả hai tỉnh cũng có xu hướng đi săn một mình, ở Ninh Bình (64,51%, n=40/62) và Thái Bình (72,88%, n= 43/59). Những người đi săn cùng người khác cho biết họ chủ yếu đi săn với bạn bè (Ninh Bình: 60,86%, n=14/23; Thái Bình: 50,00%, n= 8/16), và đi cùng người trong gia đình (Ninh Bình: 39,13%, n=9/23; Thái Bình: 50,00%, n=8/16).

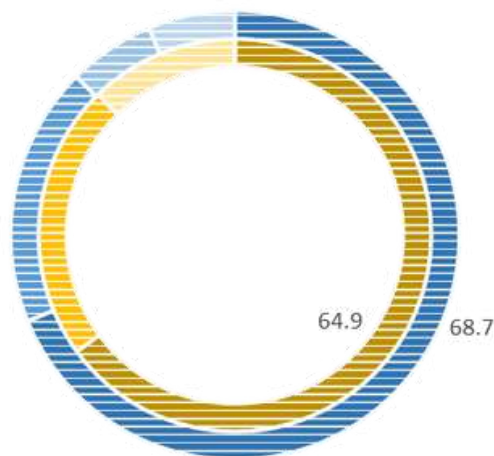
Hình 6: Lý do săn bắn chim theo người được phỏng vấn ở Ninh Bình (n = 63) và Thái Bình (n=63)

Phương pháp săn bắn

Những người đi săn hoạt động quanh năm, tuy nhiên những người được phỏng vấn nhận định tháng 8 (Ninh Bình: 14,10%, Thái Bình: 13,22%) là thời kỳ săn bắn cao điểm, tiếp theo là tháng 6-7 (Ninh Bình: 13,62%, Thái Bình: 13,00%) và Tháng 9-12 (Ninh Bình: 8,55%, Thái Bình: 9,14%). Hoạt động săn bắn thấp nhất diễn ra trong tháng Giêng, có thể là do kỳ nghỉ Tết.

Vào đầu mỗi mùa săn, hầu hết người được hỏi từ cả hai tỉnh (Ninh Bình: 58,73%, n=37; Thái Bình: 52,38%, n=33) cho biết họ đặt ít nhất 1 - 100 bẫy. Đặc biệt, 3 người được hỏi (4,76%) ở Thái Bình thừa nhận đã đặt hơn 1000 bẫy (bao gồm cả lưới và keo dính) để bắt chim (Hình 7).

Do giá mua dụng cụ săn chim (như lưới phun sương và keo) thấp nên thợ săn chim không phải đầu tư quá nhiều tiền cho thiết bị này. 28,57% (n = 18/63) người được hỏi ở Ninh Bình và 36,50% (n = 23/63) ở Thái Bình đầu tư khoảng 1 - 5 triệu vào đầu mỗi mùa săn. Họ cho biết phần lớn số tiền đầu tư sẽ được sử dụng để mua các bản ghi âm tiếng chim kêu (được tìm thấy trực tuyến thông qua các nhóm Facebook), loa và đài. Số liệu cho thấy thợ săn ở Thái Bình đầu tư nhiều tiền hơn

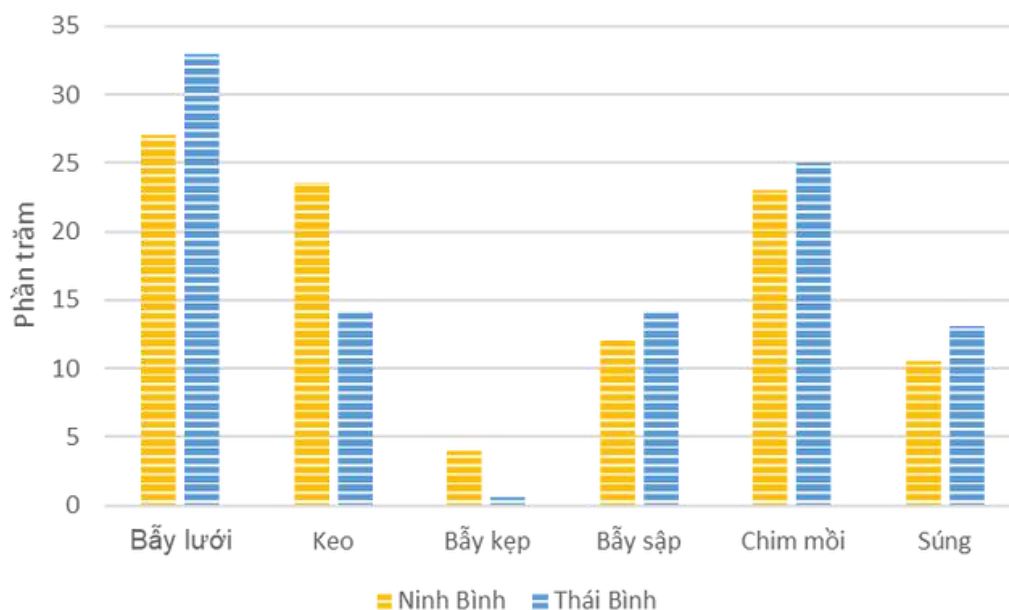

Hình 7: Phần trăm số người được hỏi cho biết số lượng bẫy được đặt vào đầu mùa săn. Màu cam đại diện cho Ninh Bình (1-100 bẫy: 58,73%, 101-499: 20,63%, 500 - 1000: 11,11%, trên 1000: 0%) và màu xanh đại diện cho Thái Bình (1-100 bẫy: 52,38%, 101-499 : 14,28%, 500 - 1000: 4,76%, trên 1000: 4,76%).

vào thiết bị săn bắn chim so với Ninh Bình.

Bẫy lưới và sử dụng mồi nhử (dùng chim sống và/hoặc tiếng chim kêu) là những phương pháp người được phỏng vấn ở cả hai tỉnh sử dụng nhiều nhất (Hình 7). Điều này dẫn đến mật độ lưới rất cao và các cá thể chim được tìm thấy sử dụng như mồi nhử ở các tỉnh này được hiển thị trong phần Tần suất bẫy. Nhiều người dân địa phương phản nản rằng việc sử dụng tiếng kêu của chim để săn bắt đã gây ra xáo trộn, mất trật tự trong làng. Một người dân địa phương thậm chí đã gọi điện cho cảnh sát để khiếu nại vì những người thợ săn bật loa cả ngày.

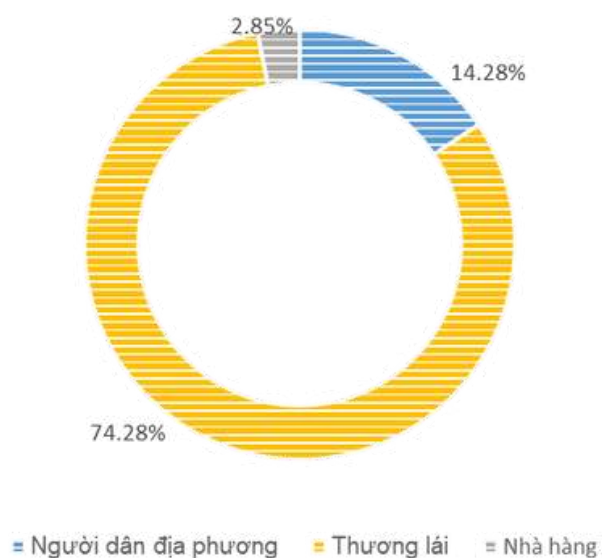

Hình 8: Tỷ lệ phần trăm thể hiện loại bẫy chim mà người được phỏng vấn sử dụng ở các tỉnh Ninh Bình và Thái Bình.

Loài bị săn và giá trị

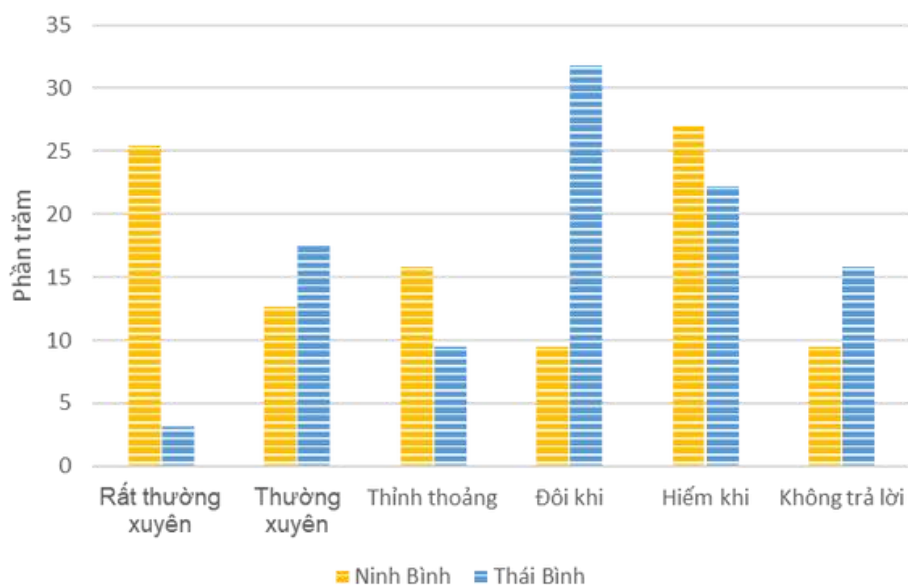
Chim thuộc họ Diệc bị săn lùng bởi thợ săn. Những người được phỏng vấn cho biết họ săn bắt chim thuộc họ diệc này vì chúng có giá trị cao về thịt và vì chúng rất dễ bắt. Họ cho hay, chim chủ yếu được bán cho những người buôn chim (74,28%, n=26/35), những người này sẽ trực tiếp đến nhà thợ săn để thu thập chim. Chỉ có 1 người trả lời rằng anh ta có mối quan hệ với một nhà hàng và do đó đã bán chim trực tiếp cho họ (Hình 9).

Figure 9: Tỷ lệ người đi săn được phỏng vấn cho biết đã bán chim cho những người mua khác nhau ở cả hai tỉnh.

25,39% (n = 16/63) người được phỏng vấn cho hay họ ăn thịt chim rất thường xuyên

(hàng tuần) ở Ninh Bình, trong khi chỉ 3,17% (n=2) ở Thái Bình ăn thường xuyên như vậy.

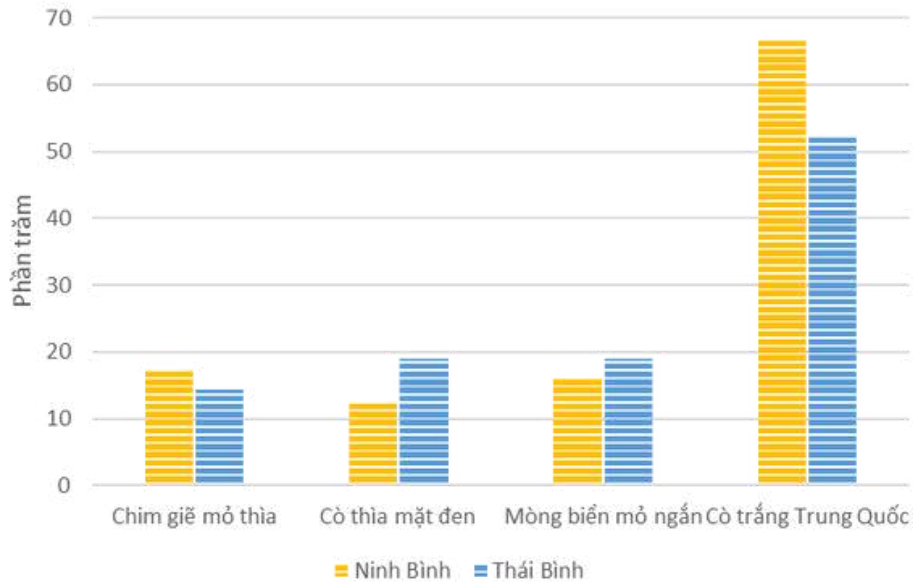

Hình 10: Tỷ lệ phần trăm cho thấy tần suất những người tham gia khảo sát ăn thịt chim, từ rất thường xuyên (hàng tuần), thường xuyên (2-3 lần/tháng), thỉnh thoảng (một lần/tháng), thỉnh thoảng (2-9 lần/năm) đến hiếm (1-2 thời gian/năm).

Trong số bốn loài trọng tâm của dự án này, cò trắng Trung Quốc là loài được tiêu thụ thường xuyên nhất (Ninh Bình: 66,67%, n= 42/63; Thái Bình: 52,38%, n=33/63). Mòng biển cổ ngắn (Ninh Bình: 15,87%, n = 10/63; Thái Bình: 19,04%, n = 12), Cò thìa mặt đen (Ninh Bình: 12,69%, n = 19/63; Thái Bình: 19,04%, n = 12/63) và Chim giẻ mỏ thìa (Ninh Bình: 17,46%, n = 11/63; Thái Bình: 14,28%,

n=9/63) cũng được nhắc đến. Đáng chú ý là mặc dù chúng tôi đã cố gắng loại bỏ việc xác định sai loài, bằng cách cho người tham gia xem ảnh và chỉ những người tham gia nhận dạng được và mô tả đúng loài, mới được hỏi về tần suất tiêu thụ các loài đó, vẫn có khả năng những người được hỏi cố tình trả lời sai để khoe về việc ăn thịt những loài hiếm (Hình 11).

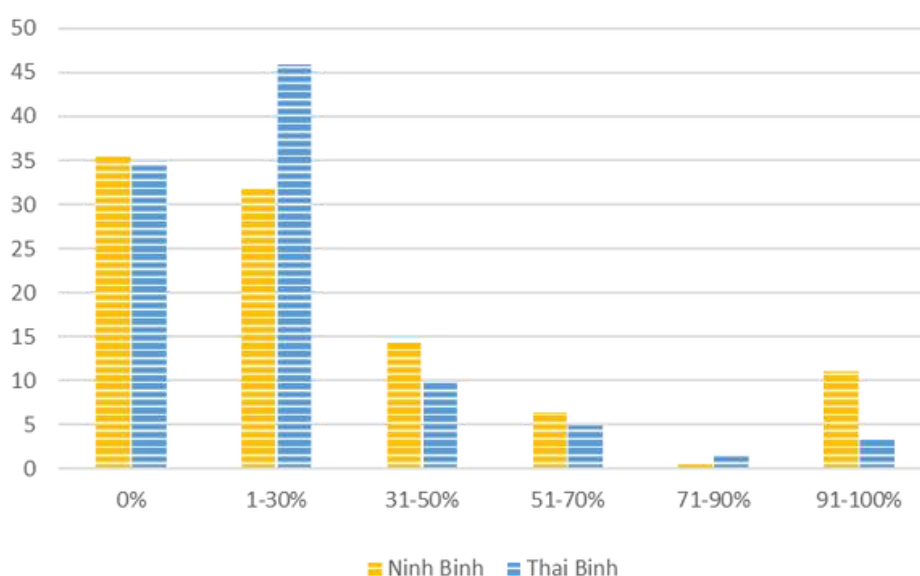

Hình 11: Tỷ lệ phần trăm cho thấy tần suất người trả lời tiêu thụ Chim giẻ mỏ thìa, Cò thìa mặt đen, Mòng biển cổ ngắn và Cò trắng Trung Quốc ở Ninh Bình và Thái Bình.

Số lượng thợ săn chim và tiêu thụ chim

Câu hỏi trực tiếp (DQ) và False Consensus Bias (FCB) được sử dụng để ước tính số lượng thợ săn chim tại các điểm nghiên cứu. FCB hoạt động dựa trên lý thuyết rằng những người thực hiện một số hành vi có xu hướng tin rằng những người khác có nhiều khả năng sẽ hành xử giống mình, do đó sẽ đưa ra ước tính cao hơn về những người xung quanh cùng tham gia vào hành vi đó (Ross et al, 1977).

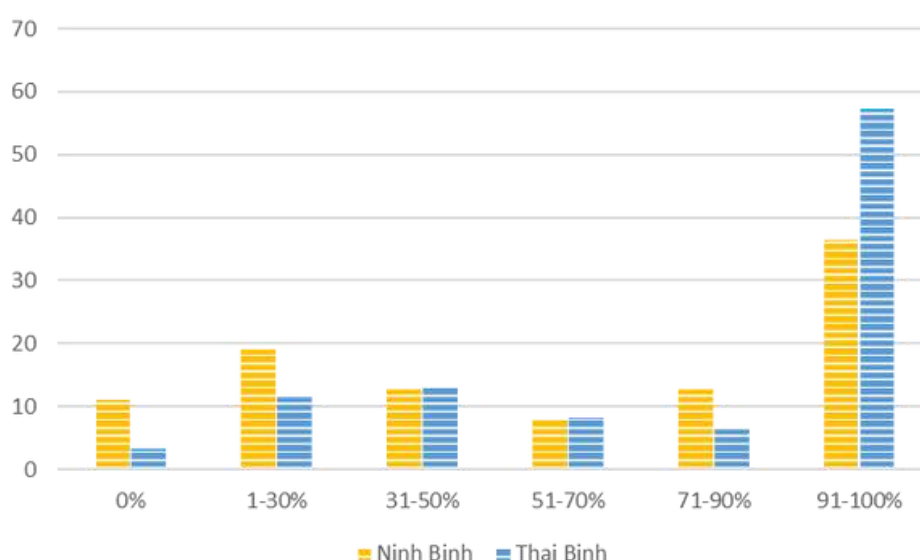
Có 58,06% người được hỏi ở Ninh Bình và 62,90% ở Thái Bình thừa nhận qua DQ rằng họ là thợ săn chim. Tuy nhiên, ước tính của FCB rất thấp. Có thể là do mối quan hệ thân thiết giữa những người dân trong khu vực được khảo sát, những người được hỏi sợ gặp rắc rối nếu thừa nhận những người mà họ biết có liên quan đến việc săn bắn chim. Cũng có khả năng những người được phỏng vấn cố tình cung cấp một ước tính thấp hơn để tạo ấn tượng rằng họ là một trong số ít thợ săn trong làng. FCB không được áp dụng thành công trong bối cảnh này (Hình 12).

Hình 12: Ước tính tỷ lệ người đi săn chim ở Ninh Bình (màu cam) và Thái Bình (màu xanh lam) từ người được phỏng vấn theo phương pháp FCB. Những người được phỏng vấn chọn một trong 6 danh mục khác nhau, từ 0% đến 100%.

88,89% thợ săn ở Ninh Bình và 82,53% ở Thái Bình thừa nhận có ăn thịt chim.

Người tham gia phỏng vấn ở cả 2 tỉnh đều đưa ra ước tính 91 - 100% người mà họ biết cũng tiêu thụ thịt chim (Hình 13).

Hình 13: Tỷ lệ ước tính của người ăn thịt chim ở Ninh Bình (màu cam) và Thái Bình (màu xanh lam) của người được phỏng vấn, sử dụng phương pháp FCB. Người được phỏng vấn chọn một trong 6 danh mục khác nhau, từ 0% đến 100%.

KẾT LUẬN & KIẾN NGHỊ

Các loài chim di cư có nguy cơ tuyệt chủng cao, chúng đang được pháp luật và chính sách của Việt Nam bảo vệ. Theo Nghị định 35/2019 / NĐ-CP, người vi phạm có thể bị phạt tối đa 400 triệu đồng (tương đương 17.000 USD) và 15 năm tù.

Kết quả của chúng tôi cho thấy các loài chim di cư đang bị săn bắt ráo riết với quy mô lớn trên hai tỉnh Ninh Bình và Thái Bình. Chúng tôi đã tìm thấy những tấm lưới bắt chim mắc đầy xác chim chết và thối rữa. Một số thợ săn thừa nhận rằng họ chỉ gỡ những loài chim có giá trị kinh tế cao để bán, chẳng hạn như chim thuộc họ diệc. Những con chim nhỏ hơn và kém giá trị kinh tế bị bỏ lại đến chết trong lưới.

Việc sử dụng lưới để đánh bắt chim chắc chắn không chỉ đe dọa các quần thể chim trong khu vực, mà còn bất cứ loài động vật nào có thể bay, bao gồm cả côn trùng, làm ảnh hưởng nghiêm trọng đến đa dạng sinh học của khu vực

Ăn thịt chim là một hành vi rất phổ biến ở các điểm nghiên cứu. Một người được hỏi cho biết thợ săn thường tiêu thụ những con chim ít có giá trị kinh tế hơn, trong khi những con được săn lùng nhiều trên thị trường được giữ lại để bán cho các thương lái. Các thương lái đến tận nhà thợ săn để thu gom trực tiếp, sau đó chở đi bán cho các nhà hàng ở Hà Nội và các tỉnh.

Dựa trên kết quả của nghiên cứu này, chúng tôi đưa ra các khuyến nghị sau:

- Tăng cường nỗ lực thực thi pháp luật, đặc biệt là tuần tra trong thời gian săn bắt cao điểm;
- Phối hợp với Ủy ban nhân dân tỉnh dựng các biển cảnh báo và thực hiện các chiến dịch nâng cao nhận thức về chính sách, pháp luật của Việt Nam về bảo vệ chim di cư;
- Phối hợp với các nhà lãnh đạo Công giáo ở các tỉnh để thay đổi thái độ và hành vi của người dân địa phương đối với nạn săn bắn chim, cũng như nâng cao nhận thức về các vấn đề này.
- Thiết lập đường dây nóng để người dân địa phương báo cáo các hoạt động săn bắt cho chính quyền;
- Cung cấp các hoạt động giáo dục cho trẻ em và thanh thiếu niên ở các tỉnh tham gia tích cực vào việc bảo tồn thiên nhiên và chim.

TRÍCH DẪN

Cong An Ninh Binh, 2021. Kiểm tra phát hiện thu giữ hơn 500m lưới bẫy, bắt chim tại khu vực bãi bồi ven biển huyện Kim Sơn. <https://congan.ninhbinh.gov.vn/kiem-tra-phat-hien-thu-giu-hon-500m-luoi-bay-bat-chim-tai-khu-vuc-bai-boi-ven-bien-huyen-kim-son/>

Ninh Binh gov.2015. Religious practice in Ninh Binh Province – a government report. [http://qppl.ninhbinh.gov.vn/vbpq_ninhbinh.nsf/64f0c917e087475547256f96002869cb/75BD3BFD131FBO6C47257E29002D14C5/\\$file/25.PDF](http://qppl.ninhbinh.gov.vn/vbpq_ninhbinh.nsf/64f0c917e087475547256f96002869cb/75BD3BFD131FBO6C47257E29002D14C5/$file/25.PDF)

Ross, L., Greene, D., & House, P. 1977. The false consensus effect: An egocentric bias in social perception and attribution processes. *Journal of Experimental Social Psychology*, 13(3), 279–301. [https://doi.org/10.1016/0022-1031\(77\)90049-X](https://doi.org/10.1016/0022-1031(77)90049-X)

Thai Binh Radio&TV station, 2019. Catholic community in Thai Binh work together to build a better living environment <http://www.thaibinhtv.vn/news/16/50902/dong-bao-cong-giao-thai-binh-song-tot-doi-dep-dao-chung-tay-xay-dung-que-huong>

UNESCO. 2007. MAB Biosphere Directory: Red River Delta Reserve information. Retrieved from <http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/environment/ecological-sciences/biosphere-reserves/asia-and-the-pacific/vietnam/red-river-delta/>

Viet Nature. 2016. Report on threats to migratory shorebirds along the coastal area of Quang Ninh, Hai Phong and Thai Binh Provinces, Vietnam

75

chim được cứu
hộ và tịch thu

323

bẫy lưới được tháo bỏ và tịch thu, là kết quả của sự
phối hợp giữa WildAct và chi cục kiểm lâm tỉnh
Ninh Bình

THÁNG 2/2021

Cám ơn

Chúng tôi xin gửi lời cảm ơn đến Conservation Leadership Program đã tài trợ và tư vấn cho dự án này.

Liên hệ

WildAct Vietnam
25, Ngách 211/1, Khương Trung
Thanh Xuân, Hà Nội

+84 334 509 868
info@wildact-vn.org
www.wildact-vn.org

Số đăng ký: A-1357